

УДК 657:336.22:332.3

Н. В. Нечипорук,
аспірант, Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

N. Nechyporuk,
Postgraduate Student of National Academy of Statistics, Accounting and Audit, Kyiv

ACTUAL QUESTIONS OF ACCOUNTING ACCOUNT OF LAND RESOURCES

Статтю присвячено дослідженню сучасного стану методичного забезпечення бухгалтерського обліку земельних ресурсів. Визначено перелік об'єктів бухгалтерського обліку земельних ресурсів та особливості їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку. Досліджено пропозиції авторів щодо удосконалення аналітичного обліку земельних ресурсів та наведено їх недоліки. Запропоновано удосконалити методичне забезпечення бухгалтерського обліку земельних ресурсів на основі використання фасетної системи аналітичного обліку. Обґрунтовано, що використання фасетної системи аналітичного обліку сприяє підвищенню якості інформації для потреб прийняття управлінських рішень та здійснення аналітично-контрольних функцій.

The article is devoted to the study of the current state of methodological provision accounting of land resources. The list of objects of accounting of the land resources and the features of their reflection in the accounts of the accounting are determined. The authors' suggestions on improving the analytical accounting of land resources and their disadvantages are presented. The author gave the suggestions for improvement of methodological provision accounting of land resources which based on the use of the facet system of analytical accounting. It is substantiated that the use of the facet system of analytical accounting helps to increase the quality of information for the needs of making managerial decisions and realization analytical and control functions.

Ключові слова: земельні ресурси, методичне забезпечення, аналітичний облік, фасет.
Key words: land resources, methodological support, analytical accounting, facet.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Система бухгалтерського обліку як елемент інформаційного забезпечення управління земельними ресурсами базується на складних, впорядкованих процедурах збору та обробки даних, що забезпечуються через використання рахунків та подвійного запису. "Облік земель — це ціла система заходів щодо реєстрації інформації про землю кількісного, якісного та правового характеру" [5, с. 259]. Ефективний бухгалтерський облік земельних ресурсів (земельних ділянок та прав користування ними) виступає підґрунтям їх раціонального використання та відтворення, а також передумовою для формування прозорого механізму їх обігу в умовах ресурсозбереження. Оскільки земельні ресурси в сучасних умовах господарювання є об'єктом

бухгалтерського обліку, актуальності набуває питання подальших наукових досліджень і практичних впроваджень методичного забезпечення їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку.

"Земельні ділянки виступають специфічним об'єктом власності підприємства, тому вимагають до себе особливої уваги і індивідуально розроблених підходів з бухгалтерських питань" [10, с. 94]. Незважаючи на те, що національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку розроблені з урахуванням міжнародного досвіду, існує багато невирішених питань у частині обліку земельних ресурсів. Зокрема перша група проблемних питань стосується недосконалості нормативно-правової бази, а друга група проблемних питань пов'язана з низьким рівнем методологічного забезпечення питань з обліку земельних ділянок за різним функціональним призначенням.

Таблиця 1. Об'єкти бухгалтерського обліку земельних ресурсів та їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку

Об'єкт бухгалтерського обліку	Назва та характеристика рахунків бухгалтерського обліку
1	2
<i>Земельні ресурси у власності підприємства на правах володіння</i>	
Інвестиційна нерухомість	Субрахунок 100 «Інвестиційна нерухомість» призначений для ведення обліку наявності та руху об'єктів інвестиційної нерухомості, в тому числі земельних ділянок, що належать до інвестиційної або операційної нерухомості
Земельні ділянки	Субрахунок 101 «Земельні ділянки» призначений для ведення обліку земельних ділянок
Капітальні витрати на поліпшення земель	Субрахунок 102 «Капітальні витрати на поліпшення земель» призначений для ведення обліку капітальних вкладень у поліпшення земель (меліоративні, осушувальні, іригаційні та інші роботи)
Права користування земельними ділянками	Субрахунок 122 «Права користування майном» призначений для ведення обліку наявності прав користування майном (право користування земельною ділянкою, право користування будівлею, право на оренду приміщень тощо)
Забезпечення відновлення земельних ділянок	Субрахунок 478 «Забезпечення відновлення земельних ділянок» призначений для ведення обліку створення за обгрунтованим розрахунком забезпечення на демонтаж, переміщення об'єкта основних засобів та приведення земельної ділянки, на якій він розташований, у стан, придатний для подальшого використання (зокрема на передбачену законодавством рекультивацию порушених земель)
Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу	Субрахунок 286 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу» призначений для ведення обліку наявності та руху необоротних активів та груп вибуття, які визнаються утримуваними для продажу
<i>Земельні ресурси на правах користування</i>	
Орендовані земельні ділянки	Позабалансовий рахунок 01 «Орендовані необоротні активи» використовується для ведення обліку земельних ділянок, що отримані підприємством на підставі відповідних договорів, зокрема, але не виключно оренди, та обліковуються на балансі орендодавця

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Вагомий вклад у розробку методичних засад бухгалтерського обліку земельних ресурсів та їх наукового обгрунтування здійснили такі вчені та науковці, як О.М. Брадул, М.Я. Дем'яненко, Н.О. Голуб, Б.С. Гузар, В.М. Жук, О.В. Ільчак, Г.Г. Кірейцев, Т.В. Машкова, Н.М. Ткаченко, А.М. Третяк, В.П. Ярмоленко, О.Ф. Ярмолюк та інші. Разом з тим, не применшуючи значення наукових напрацювань вчених, слід зазначити, що питання подальших напрямів удосконалення облікового відображення земельних ресурсів залишаються актуальними та потребують додаткових досліджень.

ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою дослідження є обгрунтування теоретико-методичних засад та розробка пропозицій з удосконалення методики бухгалтерського обліку земельних ресурсів, що належать підприємству на правах володіння або постійного користування.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Чинна методика бухгалтерського обліку земельних ресурсів базується на чіткому розмежуванні земельних ресурсів на правах володіння та земельних ресурсів на правах користування. При першому підході земельні ресурси

та витрати понесені на їх капітальне поліпшення відображаються на активних рахунках. При другому підході для відображення в системі обліку земельних ресурсів на правах користування застосовують позабалансові рахунки. У Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств, що затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291 [7], для обліку й узагальнення інформації про наявність і рух земельних ресурсів призначені наступні рахунки (табл. 1).

Сукупність земельних ділянок, які перебувають у власності підприємства на правах володіння обліковуються на субрахунках рахунку 10 "Основні засоби". Залежно від функціонального призначення земельні ресурси (сукупність земельних ділянок підприємства) обліковуються на субрахунку 100 "Інвестиційна нерухомість" (у випадку, якщо земельна ділянка використовується підприємством для отримання прибутку, а не для використання у господарській діяльності) та субрахунку 101 "Земельні ділянки" (земельні ресурси, які підприємство використовує у власній господарській діяльності).

Земельні ділянки, які належать підприємству на праві власності залежно від способу генерування економічного ефекту можуть визнаватися об'єктами інвестиційної нерухомості та об'єктами операційної нерухомості. Визнання земельної ділянки об'єктом інвестиційної

нерухомості призводить до необхідності її облікового відображення на рахунку 100 "Інвестиційна нерухомість". Враховуючи, що до інвестиційної нерухомості можуть відноситися будівлі, споруди, а також активи, які утворюють з інвестиційною нерухомістю цілісний комплекс і в сукупності генерують грошові потоки, актуальності набуває питання отримання інформації про стан та використання земельних ділянок, що визнані як об'єкт інвестиційної нерухомості.

Для генерування інформації про земельні ділянки, які обліковуються у складі інвестиційної нерухомості автори пропонують три основних підходи до їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку.

Перший підхід базується на веденні додаткових аналітичних рахунків до рахунку 100 "Інвестиційна нерухомість", в тому числі й обліку земельних ділянок. Так, Юхименко-Назарук І.А [12, с. 418] пропонує використовувати аналітичний рахунок 1001 "Земельні ділянки в складі інвестиційної нерухомості"; Яремчук Н.Ф. [13, с. 148] вважає за доцільне використовувати аналітичний рахунок 100.1 "Інвестиційна нерухомість у вигляді земельних ділянок". У такому випадку авторами не приділено уваги розробці аналітичних рахунків другого порядку, зокрема в частині накопичення інформації про земельні ділянки в складі інвестиційної нерухомості за їх видами та цільовим призначенням.

Другий підхід базується на впровадженні окремого синтетичного рахунку для обліку інвестиційної нерухомості з розробкою відповідних рівнів аналітичного обліку. Зокрема Богуцька Л.Т. [1, с. 6] вважає за доцільне облік інвестиційної нерухомості здійснювати з використанням субрахунку 185 "Інвестиційна нерухомість" у розрізі таких аналітичних рахунків: 1851 "Земельні ділянки, що визнані інвестиційною нерухомістю". Схожої позиції притримується Гуменюк А.Ф. [2, с. 9], яка рекомендує для обліку інвестиційної нерухомості до субрахунку 184 "Інші необоротні активи" відкрити аналітичні рахунки другого порядку 1841 "Інвестиційна нерухомість" та 1842 "Інші необоротні активи".

Третій підхід базується на веденні аналітичного обліку земельних ділянок визнаних об'єктами інвестиційної нерухомості до субрахунку 101 "Земельні ділянки". Так, Задорожний З. інвестиційну нерухомість, узагальнену на субрахунку 100 "Інвестиційна нерухомість", пропонує відображати на аналітичних рахунках до субрахунку 101 "Земельні ділянки": 1011

"Земельні ділянки, утримувані як операційна нерухомість", і 1012 "Земельні ділянки, утримувані як інвестиційна нерухомість" [3, с. 14—15]. У такій ситуації аналітичний облік ведеться лише за рахунком 101 "Земельні ділянки" і при цьому відсутній аналітичний облік за субрахунком 100 "Інвестиційна нерухомість".

Пітримуємо позицію С.А. Охрименко та О.В. Писарчук, що "однією з поточних проблем обліку інвестиційної нерухомості є те, що не ведеться її детальний аналітичний облік і це не дає можливості здійснювати оперативний контроль за її станом та напрямками використання. Оскільки нормативно-правова і методологічна база за даним напрямком не висуває жодних вимог щодо деталізації обліку, то зазвичай він ведеться лише по рахунку 100 "Інвестиційна нерухомість" без використання субрахунків. Але, на наш погляд, така деталізація дозволить підвищити достовірність фінансової звітності, оскільки за її наявності буде можливо проводити моніторинг справедливої вартості, нарахування фізичного і морального зносу за кожною групою, специфічною групою чи об'єктом інвестиційної нерухомості" [6, с. 181].

При визнанні земельних ресурсів об'єктами інвестиційної нерухомості одним із важливих питань є порядок їх оцінки при визначенні їх первісної вартості й при відображенні на дату балансу.

Придбана (створена) інвестиційна нерухомість зараховується на баланс підприємства за первісною вартістю (п. 9 П(С)БО 32 "Інвестиційна нерухомість" [8]).

На дату балансу інвестиційна нерухомість обліковується за справедливою вартістю, якщо її можна достовірно визначити, або за первісною вартістю, зменшеною на суму нарахованої амортизації з урахуванням втрат від зменшення корисності та вигод від її відновлення. Залежно від шляхів надходження на підприємство земельних ресурсів залежатиме в подальшому їх первинна оцінка та оцінка на дату балансу.

Оцінка земельних ресурсів, що визнані інвестиційною нерухомістю за первісною вартістю є реальною та доцільною при умові їх надходження шляхом придбання за грошові кошти. Якщо підприємство обирає метод оцінки інвестиційної нерухомості за первісною вартістю, то залишкова вартість земельних ресурсів не змінюватиметься оскільки відсутнє нарахування амортизації. Якщо на дату балансу та відповідно до положень облікової політики підприємство змінює оцінку земельних ресурсів, що визнані інвестиційною нерухомістю з первісної оцінки на справедливу вартість, надалі це озна-

чатиме перманентну актуалізацію вартості земельних ресурсів на кожну дату балансу.

У випадку використання інших шляхів надходження при первинній оцінці земельних ресурсів, застосовується справедлива вартість. Застосування справедливої вартості при оцінці земельних ресурсів є проблематичним, оскільки на сьогодні ринок землі є не розвинутим та його функціонування є обмеженим.

"За відсутності інформації про ринкові ціни на інвестиційну нерухомість її справедлива вартість визначається за теперішньою вартістю майбутніх чистих грошових надходжень від активу. Цей вид оцінки базується на розмірі поточних ринкових орендних платежів на подібну нерухомість, яка перебуває в тій самій місцевості й в тому самому стані, із застосуванням ставок дисконтування, що відображають поточні ринкові оцінки невизначеності щодо розміру й часу грошових потоків" [11, с. 277].

Обраний підприємством в наказі про облікову політику підхід до оцінки земельних ресурсів, що визнані інвестиційною нерухомістю, застосовується до всіх подібних об'єктів інвестиційної нерухомості.

Основним субрахунком, використання якого забезпечує збір, накопичення та формування інформаційного базису про наявні земельні ресурси, якими володіє підприємство є субрахунок 101 "Земельні ділянки". Суб'єкт господарювання може володіти земельними ділянками з різним цільовим призначенням, тому вважаємо за доцільне перейменувати субрахунок 101 "Земельні ділянки" на "Земельні ресурси", що забезпечує правильне розуміння змісту земельних ресурсів як об'єкту бухгалтерського обліку.

Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку визначають зміст та інформаційну місткість системи бухгалтерського обліку, а записи на аналітичних рахунках виступають інформаційним базисом прийняття виважених та дієвих управлінських рішень. Тому розробка та впровадження детального аналітичного обліку до субрахунку 101 "Земельні ресурси" дозволить здійснювати повний та розширений контроль за станом та ефективністю земельних ресурсів в розрізі напрямів її використання, а також надавати достовірну фінансову звітність власникам та інвесторам.

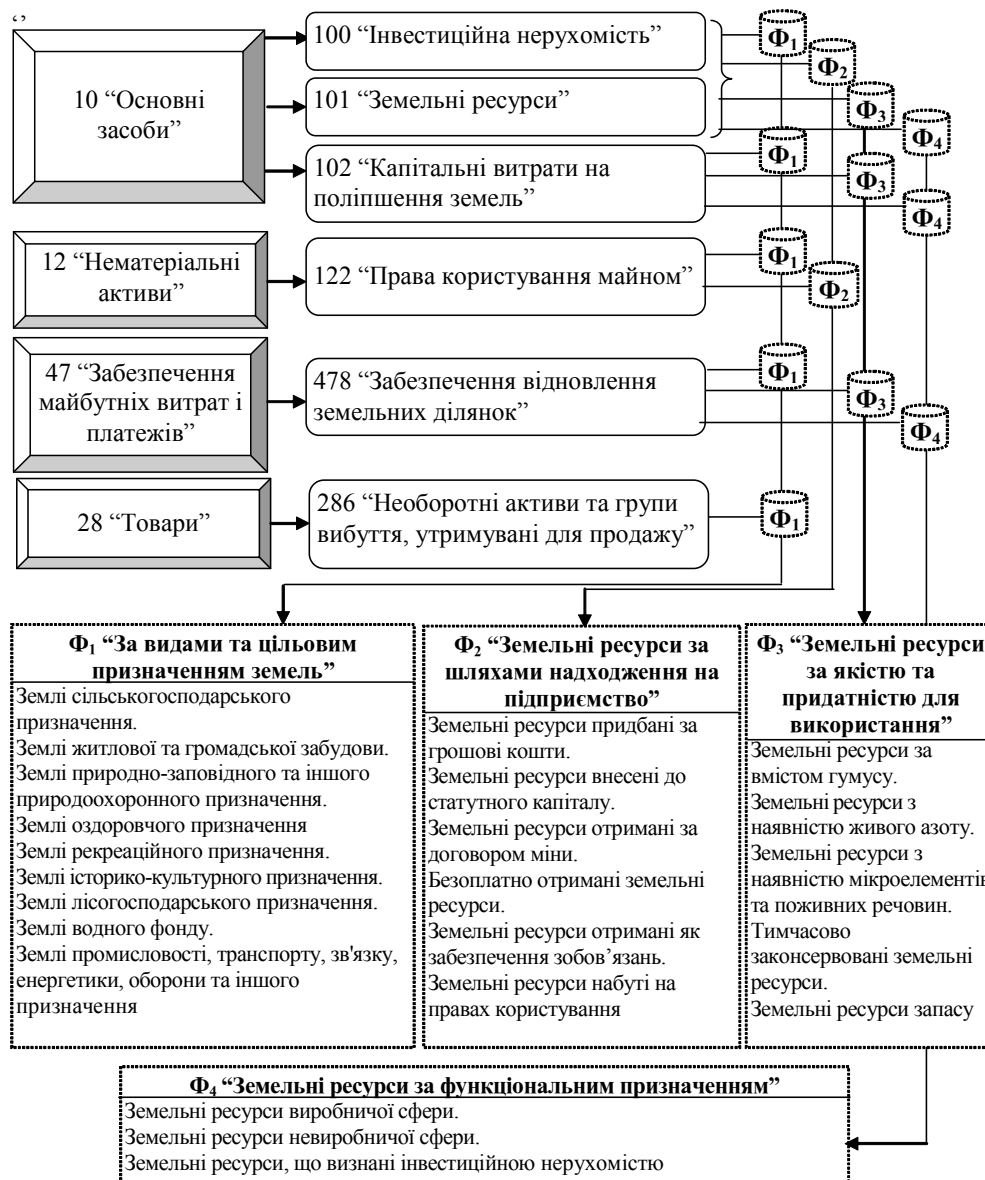
Рис. 1. Недоліки пропозицій авторів з розробки аналітичного обліку земельних ресурсів підприємства

"Аналітичний облік земель включає облік кількості та якості земельних угідь та земельних ділянок у розрізі землевласників та землекористувачів. У подальшому його дані використовують для відображення вартості земельних угідь та прав користування у бухгалтерському обліку, визначення розміру земельного податку, доходів і втрат власників та землекористувачів і для інших цілей" [9, с. 153].

Критичний аналіз наукових статей та авторефератів дисертацій дозволяє стверджувати, що пропозиції науковців, щодо розширення та удосконалення аналітичних рахунків з обліку земельних ресурсів характеризуються диференційованістю та наявністю наступних недоліків (рис. 1).

Наявність вищенаведених недоліків призводить до того, що велика кількість можливих варіантів аналітичних рахунків ускладнює вибір тих, які є ключовими для потреб управління ефективністю використання земельних ресурсів підприємства. Враховуючи, що ведення обліку земельних ресурсів передбачає наявність такої ситуації, коли одному синтетичному рахунку відповідає одразу декілька типів аналітичних рахунків зумовлює необхідність використання моделі фасетної організації аналітичного обліку. Така модель передбачає, що типи аналітичних рахунків попередньо визначені та взаємоузгоджені з відповідним синтетичним рахунком. У цьому випадку декілька аналітичних рахунків відповідатимуть одному або декільком синтетичним рахункам.

Використання фасетної системи аналітичного обліку земельних ресурсів дозволяє здійснювати накопичення інформації щодо

Примітка: запропоновані аналітичні рахунки

Рис. 2. Запропонована фасетна система аналітичного обліку земельних ресурсів

кожної земельної ділянки, яка належить підприємству на праві власності за декількома ключовими ознаками. Логічність побудови та гнучкість використання фасетної системи аналітичного обліку земельних ресурсів забезпечує швидке її впровадження при використанні комп'ютерних систем бухгалтерського обліку.

Вважаємо, що фасетна система аналітичного обліку земельних ресурсів повинна базуватися на використанні фасетів першого рівня (множини аналітичних рахунків, що характеризується деяким набором однакових ознак для всіх земельних ресурсів). Пропонуємо виділяти такі фасети першого рівня аналітики: Ф1 "За видами та цільовим призначенням земель"; Ф2 "Земельні ресурси за шляхами надходження на

підприємство"; Ф3 "Земельні ресурси за якістю та придатністю для використання"; Ф4 "Земельні ресурси за функціональним призначенням". Застосування фасетної організації аналітичного обліку земельних ресурсів пропонуємо здійснювати за наступними рахунками бухгалтерського обліку (рис. 2).

Фасет Ф1 "За видами та цільовим призначенням земель" доцільно застосовувати при розробці системи аналітичного обліку в розрізі усіх без винятку рахунків, які застосовуються для відображення операцій із земельними ресурсами. Систематизація інформації за видами та призначенням земель, які використовуються в діяльності підприємства дозволить формувати масив інформації про наявність, напрями

використання земельних ресурсів за видами в діяльності підприємства, що в подальшому дозволяє здійснювати аналіз та контроль ефективності їх використання.

Фасет Ф2 "Земельні ресурси за шляхами надходження на підприємство" призначений для розмежування видів земельних ресурсів за напрямками їх надходження, що сприяє чіткому встановленню їх вартості та дати первинної оцінки та на дату балансу.

Систематизація інформації за фасетом Ф3 "Земельні ресурси за якістю та придатністю для використання" є особливо актуальною для сільськогосподарських підприємств, оскільки від якості земельних ресурсів напряму залежить врожайність та показники ефективності здійснення господарської діяльності. Для суб'єктів господарювання, які володіють земельними ресурсами різних видів використання зазначеного фасету дозволяє налагодити дієву систему контролю за земельними ділянками, що тимчасово законсервовані, а також приймати дієві управлінські рішення в процесі визначення орендної плати при наданні земельних ділянок високої якості в оренду.

Фасет Ф4 "Земельні ресурси за функціональним призначенням" дозволяє провести аналіз структури земельних ресурсів залежно від їх використання у виробничій та невиробничій діяльності (в тому числі наданих в оренду), а також організувати чіткий контроль за земельними ресурсами, що визнані інвестиційною нерухомістю.

"Використання фасетної системи класифікації для організації аналітичного обліку найкращим чином відповідає вимогам комп'ютерної обробки даних, зокрема і відображенню операцій в комп'ютерних програмах з ведення обліку. Фасетна система класифікації, на відміну від ієрархічної, дозволяє вибирати ознаки класифікації незалежно як одна від одної, що саме і необхідно при комп'ютерній формі ведення бухгалтерського обліку" [4, с. 111].

Перевагою використання фасетної системи аналітичного обліку земельних ресурсів є можливість зміни і доповнення переліку аналітичних рахунків у межах виокремлених фасетів, що дозволяє групувати накопичену інформацію за різними видами та напрямками для виконання поставлених завдань.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження доведено інформаційну неспроможність діючої методики обліку земельних ресурсів в частині задоволення різнопланових управлінських запитів та

потреб. Представлений механізм удосконалення обліку земельних ресурсів, що базується на використанні фасетної системи аналітичного обліку є головною передумовою успішного використання майнового потенціалу підприємства. Сформований інформаційний масив за допомогою фасетної системи аналітичного обліку забезпечує здійснення якісного поточного контролю за станом та використанням земельних ресурсів, що в подальшому є передумовою збільшення фінансових результатів діяльності підприємства.

Література:

1. Богуцька Л.Т. Облік і аналіз інвестиційної нерухомості у будівельних організаціях: автореф. дис. канд. економ. наук: 08.00.09 / Л.Т. Богуцька — Тернопіль, 2013. — 21 с.
2. Гуменюк А.Ф. Бухгалтерський облік та аудит відтворення основних засобів: теорія і практика: автореф. дис. канд. економ. наук: 08.00.09 / А.Ф. Гуменюк. — Хмельницький, 2010. — 19 с.
3. Задорожний З. Проблемні питання обліку руху матеріальних необоротних активів / З. Задорожний // Бухгалтерський облік і аудит. — 2009. — № 10. — С. 12—16.
4. Момонт Т.В. Методика та організація бухгалтерського обліку в умовах диверсифікації діяльності суб'єктів туристичної індустрії: дис. кандидата екон. наук: 08.00.09 / Т.В. Момонт. — Житомир, 2016. — 192 с.
5. Облік у селянському (фермерському) господарстві (посібник) / За ред. М.Я. Дем'яненка. — К.: ІАЕ, 2001. — 403 с.
6. Охрименко С.А. Проблеми обліку інвестиційної нерухомості / С.А. Охрименко, О.В. Писарчук // Проблеми економіки. — 2012. — № 3. — С. 179—182.
7. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств, що затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>
9. Рекомендації з врегулювання майнових і земельних відносин в сільськогосподарському бізнесі: документальне оформлення, облік і оподаткування / За ред. В.М. Жука, І.Б. Садовської // Облік і фінанси АПК. — 2005. — № 5. — С. 71—162.

10. Сисак Е.О. Бухгалтерський облік земельних ресурсів: міжнародний та національний досвід / Е.О. Сисак // Науковий вісник Ужгородського національного університету. — 2010. — Спецвип. 29. — Ч. 1. — С. 93—95.

11. Супрунова І.В. Визнання та оцінка інвестиційної нерухомості в бухгалтерському обліку // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. — 2016. — Вип. 1(16). — С. 273—283.

12. Юхименко-Назарук І.А. Методика бухгалтерського обліку нерухомості: перспективи розвитку / І.А. Юхименко-Назарук // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. — 2011. — Вип. 3 (21). — С. 418—424.

13. Яремчук Н.Ф. Нерухомість підприємства в контексті облікової політики / Н.Ф. Яремчук // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. — 2017. — № 4. — С. 143—151.

References:

1. Bohutska, L.T. (2013), "Accounting and analysis of investment property in construction organizations" Ph.D. Thesis, Economy, Ternopil, Ukraine.

2. Humeniuk, A.F. (2010), "Accounting and audit of reproduction of fixed assets: theory and practice", Ph.D. Thesis, Economy, Khmel'nyts'kyj, Ukraine.

3. Zadorozhnyi, Z. (2009), "The problems in accounting for the movement of material non-current assets", Bukhhalterskyi oblik i audyt, vol. 10, pp. 12—16.

4. Momont, T.V. (2016) "Methodology and organization of accounting in terms of diversification of tourist industry", Abstract of Ph.D. dissertation, Zhytomyr, Ukraine.

5. Demianenko, M.I. (2001), Oblik u selians'komu (farmers'komu) hospodarstvi [Accounting in the farm enterprise], Kyiv, Ukraine.

6. Okhrymenko, S.A. and Pysarchuk, O.V. (2012), "Problems of accounting investment property", Problemy ekonomiky, 3, pp. 179-182.

7. Ministry of Finance of Ukraine (1999), "The Plan of Accounts for assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations", available at: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1557_11 (Accessed 15 May 2015).

8. Ministry of Finance of Ukraine (2007), "Position (standard) accounting 32 "Investment Property", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/> (Accessed 20 April 2018).

9. Zhuk, V.M. and Sadovska, I.B. (2005), "Recommendations on the settlement of property and land relations in the agricultural business: documentary, accounting and taxation", Oblik i finansy APK, vol. 5, pp. 71—162.

10. Sysak, E.O. (2010), "Accounting of the land resources: international and national experience", Bukhhalterskyi oblik zemelnykh resursiv: mizhnarodnyi ta natsionalnyi dosvid", Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu, 29, P. 1, pp. 93—95.

11. Suprunova, I.V. (2016), "Recognition and assessment of investment property in accounting", Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu: mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats, vol. 1 (16), pp. 273—283.

12. Yukhymenko-Nazaruk, I.A. (2011), "The accounting of real estate: prospects of development", Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu: mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats, vol. 3 (21), pp. 418—424

13. Yaremchuk, N.F. (2017), "Real estate of the enterprise in the context of accounting policy", Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky, vol. 4, pp. 143—151.

Стаття надійшла до редакції 07.05.2018 р.

ПЕРЕДПЛАТА

ВИДАННЯ МОЖНА ПЕРЕДПЛАТИТИ З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ!

— ЧЕРЕЗ РЕДАКЦІЮ (ТЕЛ. 458-10-73);

— ЧЕРЕЗ ДП "ПРЕСА"
(У КАТАЛОЗІ ВИДАНЬ УКРАЇНИ);

— ЧЕРЕЗ ПЕРЕДПЛАТНІ АГЕНТСТВА: "САММІТ", "ІДЕЯ", "БЛІЦІНФОРМ", "KSS", "МЕРКУРІЙ", "ПРЕСЦЕНТР", "ВСЕУКРАЇНСЬКА ПЕРЕДПЛАТНА АГЕНЦІЯ", "ФЛОРА", "ПЕРІОДИКА", "КОБЗАР", "ДІАДА", "ДІЛОВА ПРЕСА", "ФАКТОР"